

UTTAN ÚR HEIMI

Bera ótta fyri blóðbaði í Afghanistan

Verður ikki skjótt atborið, kann søgan lættliga fara at endurtaka seg í Afghanistan við harðskapi og blóðbaði

ÚTLAND

Tann skjóta framgongdin hjá Norðursamgonguni og hertøka hennara av høv-uðsstaðnum Kabul er nakað, sum flestu afghanar fegnast um, men sam-stundis bera teir ótta fyri, at landsins blóðuga søga kann fara at endurtaka seg eina-ferð enn.

Bæði í Afghanistan og aðrastaðni bera fólk ótta fyri, at teir nógvu og á mangan hátt sera ymisku ættarbólkarnir, sum mynda Norðursamgonguna, fara at berjast um rovini, tá Kabul er tikin, og valdið skal býttast. Víst verður á, at

samgongan hevur ongan leiðara, sum kann gera av, hvat gerast skal, men heldur fleiri leiðarar, sum hvør í sínum lagi vilja hava sum mest burtur úr sigrin-um.

Grannalandið Pakistan, sum stuðlaði Taliban, hevur gjørt púra greitt, at landið kann á ongan hátt gódtaka, at Norðursamgongan fær valdið í Kabul. Talsmaðurin hjá uttanríkisráðnum í Islamabad segði í gjár, at nú ræður um at sleppa undan einum blóðbaði í býnum og aðrastaðni í Afghanistan.

Hevndarhugur

Pakistanska stjórnin krevur, at pasjtunarnir skulu fáa ávirkan á, hvussu Afghan-istan verður skipað í fram-tíðini. Taliban hevði sín uppruna millum pasjtunar-arnar, og teir fóru mangan illa við teimum ættarbólk-unum, sum í dag mynda

Mynd: Reuter

Norðursamgonguna. Ser-liga tadjikar, usbekar og hazarar fingu mangan av at vita frá Taliban, sum m. a. beindi fyri 6000 úr hesum ættarbólkunum í býnum Mazar-i-Sharif í 1998. Tað er tí greitt, at hevnarhug-urin er stórur millum teir, sum í dag mynda Norður-samgonguna.

ST-hákommiserurin í mannarættindamálum, Mary Robinson, sigur, at umheimurin má bera skjótt at. Hon vísir á, at Norður-samgongan hevur heldur ikki tað besta umdømið, hvat mannarættindum við-vikir.

Tað hevur tó vakt ans, at leiðararnir í Norðursam-gonguni hava boðið ST at taka lut í arbeiðinum at finna eina politiska loysn á viðurskiftunum í Afghan-istan. Flest allir vestur-lendskir politikarar eru eisini á einum máli um, at ST skal hava ein týðandi lut í hesum arbeiðinum.

Boð eftir kongi

Eitt er at fáa eina skipan,

annað er at finna ein leiðara, sum allir afghanar kunnu semjast um. Leið-ararnir í Norðursamgong-uni hava sagt, at teir vilja hava fyrrverandi kongin, Zahir Shah, at leiða eina skiftisstjórn.

Men kongurin sjálvur ivast. Úr útlegd síni í Rom hevur hann sagt, at Norður-samgongan sveik lyfti sítt, tá hon gjørdi av at senda hermenn inn í Kabul. Kongurin ber ótta fyri, at hermenninir hjá samgong-uni fara at gera seg inn á fólkið í býnum.

- Vit ætlaðu ikki, at sam-gongan skuldi taka Kabul. Okkara ætlan er, at Kabul skal vera eitt hernaðarfrítt øki, og at ein stjórn og umsiting skulu skipast í býnum. Tað er ikki gjørt enn, og vit stúra fyri trygdini hjá fólkinum í býnum, segði talsmaður kongs í gjár.

(Fartekst)

Biografur í Atlantis fyri jól

Nýggi leiðarin í Atlantis ætlar at seta gongd í filmsýning-arnar fyri jól

FILMUR

Eyðun Klakstein

Klaksvík: Um nakrar vikur sleppa norðoyingar vænt-andi í biograf aftur.

Leingi hevur verið arbeiitt við at fáa filmssýningar í Atlantis aftur, og nýggi leiðarin fyri húsið vónar, at hesa sýningar kunnu byrja um stutta tíð.

– Vit fara at arbeiða fram ímóti, at vit kunnu sýna filmar aftur longu tíðliga í desember mánaði, sigur Jógvan Eliassen.

Tá umbygda Atlantis lat upp í august mánaði í 1997 var biografur í húsinum. Hetta var gjørt í samstarvi við Havnar Bio.

Filmssýningarnar í Atl-antis steðgaðu árið eftir,

– Umráðandi er, at vit skapa góðar og hugnaligar umstøður kring biografin, so fólk hava hug at koma til filmarnar. Skal tað bera til, so mugu fólk eisini brúka biografin, sigur Jógvan Eliassen

Ber til

Í løtuni spælir Klaksvíkar Sjonleikarfelag skentileik-in Mostir Charley, og nýggi leiðarin skal í framtíðini fáa sjónleikin, biografin og onnur mentanarlig tiltøk at passa saman í húsinum

– Tær vikurnar, tá sjón-leikur verður spældur í Atl-antis, verður neyvan gjørligt við regluligum films-sýningum, men hina tíðina á árinum skuldi tað borið

væl til, sigur Jógvan Elias-en.

– Umráðandi er, at vit skapa góðar og hugnaligar umstøður kring biografin, so fólk hava hug at koma til filmarnar. Skal tað bera til, so mugu fólk eisini brúka biografin, sigur hann.

Øssur og póllendingur sýna fram

Øssur Mohr úr Fugla-firði fer at hava fram-sýning saman við pólskum listarmanni í Norðurjútlandi komandi vikurnar

LIST

Eyðun Klakstein

Leygardagin letur ein fram-sýning upp í Gallarí Bram í Hobro, har Øssur Mohr er annar av listamonnum, sum næsta slaka mánaðin fara at sýna verk fram har.

Fuglfirðingurin Øssur Mohr hevur verið við á nógvum framsýningum í Føroyum og Danmark sein-astu árini.

Hann verður alsamt oft-ari biðin til framsýningar í Danmark, og nú fer hann at sýna fram við einum kend-um pólskum listarmanni.

Næstu vikurnar hevur Øssur Mohr framsýning í norðurjútska býnum Hobro

Íblásturin

Kaplanski er kendur og virdur í heimlandi sínum, men hann hevur eisini sýnt fram í Danmark áður. Bæði

hann og Øssur fáa íblástur úr náttúrini, og tí hevur Gallarí Bram valt at seta teir saman til eina serliga framsýning.

Gallarí Bram fekk eygað

á Øssur Mohr, tá leiðarin fyri gallarið var í Føroyum og hugdi eftir listaframsýn-ing fyri nokrum árum síð-ani.

Øssur Mohr verður við til

ferniseringina í Hobro, sum verður leygardagin klokkan 14.00. Framsýningin er opin til fram til 7. desemb-er.

Nógv tiltøk í SMS!

Tíðindaskriv:

Hetta vikuskiftið verður Torgið í SMS aftur karmur um mong fjøl-broytt tiltøk. Vitjandi kunnu siggja alt frá barnatekningum til jóla-gávu og -kalendara-hug-skot, frá feittleysum pannum til barnainnbúgv.

Nýggj vøra úr India

Fríggja- og leygardagin hevur nýggi gávuhand-ilin í SMS, Mango, sölubás á Torginum. Sita, sum eigur Mango, sigur, at hon hevur fingið nógva nýggja vøru heim úr Inda hesa vikuna, og tað verður m.a. tann vør-an, sum verður seld á Torginum hesar báðar dagarnar. Afturat hes-um, verður vøra, sum hevur verið til keyps í handlinum, í tíðar-skeiðnum síðan hann lat upp 26. septembur.

Sita sigur, at hon eis-ini hevur nógv góð jóla-gávu- og -kalendarahug-skot, umframt mong góð tilbøð, sum bert eru galdandi fríggja- og leygardagin.

Framsýning við barnatekningum

Hesa vikuna eru nógvar barnatekningar at siggja á Torginum í SMS. Talan er um tekningar, sum børn í Føroyum hava teknað í sambandi við teknikappingina hjá Amnesty International. Amnesty roynir at fáa londini í heiminum at virða mannarættindi, og arbeiðir ímóti píning, deyðarevsing og øðrum ómenniskjansligum fyrbrigdum.

Við tekningunum hava føroysku børnini roynt at lýst tey fólkini, sum Amnesty roynir at hjálpa. Ein dómsnevnd velur út tríggar tær bestu tekningarnar, sum fáa virðisløn.

1. virðisløn er ein fløgu- og bandspælari frá Elding.
2. virðisløn er gávu-kort á 1.000 kr. frá Schan.
3. virðisløn er pitsa frá

pitsacaféini á Sjómans-heiminum, bovling í Bovlinghøllini á Hálsi og ríðitúrur á Berg Hest-um, alt fyri 4 persónar!

Harafturat fáa allir tríggir vinnararnir bók-ina, Heimsins Lond, frá Føroya Skúlabóka-grunni. Virðislønirnar verða handaðar á Torg-inum í SMS leygardag-in, 17. novembur kl. 12.00.

Feittleysar pannur

Danska fyrirkøkan, Gas-trolux, framleiðir serlig-ar pannur, grýtur og annað til dagligu mat-gerðina. Tað, sum er ser-ligt við hesum køksbú-nýti, er, at tað ikki er neyðugt at steikja matin í feitti. Og hetta er nev-nliga eitt, sum mong okkara ynskja.

Í Føroyum eru tað hjúmini, Krista og Frið-bjørn Poulsen úr Vest-manna, sum umboða Gastrolux. Tey siga, at áhugin í Føroyum fyri framleiðsluni hjá Gas-trolux er ógviliga stórur.

Fríggjadagin 16. og leygardagin 17. novem-ber kunnu vitjandi í SMS eisini vitja sölu-framsýningina hjá teim-um báðum á Torginum.

Barnainnbúgv

Fríggjadagin 16. og leygardagin 17. novem-ber verður barnahandil-in, Piff Paff Puff, á eisini Torginum. Handilin, sum læt upp 14. juli í ár í Sandavági, er ikki nak-ar vanligur barnahandil. Bírta, sum eigur hand-ilin, sigur, at hon við nýggja og øðrvisi handl-inum leggur seg eftir at selja barnainnbúgv.

Nevnast kann m.a. tapet, meturvørur og kurvar til barnakømur. Aftur at hesum selur Bírta eisini útlensk sniðklæðir.

– Bírta er útbúgvin prýðari, og hetta ber handil hennara eisini á brá av. – Eg havi lagt meg eftir at geva við-skiftafólki mínum eina heildaruppliving, tá ið tey stökka inn á gólvið, sigur Bírta at enda.

PostScriptPicture

(L\340sing-sosialurin.eps)